

Procedury kontroli jakości panelu Ariadna (www.panelariadna.pl)

Panel Ariadna stosuje nowoczesne metody mające na celu zapewnienie możliwości weryfikacji prawdziwości i rzetelności odpowiedzi osób badanych oraz tego, aby każdy zestaw odpowiedzi w pojedynczym badaniu można było przypisać do wyłącznie jednej, identyfikowalnej dla Wykonawcy osoby. Każdy respondent posiada swój własny, unikalny numer ID, przypisany do jego konta w Panelu, które jest weryfikowane pod kątem prawdziwości i poprawności danych osobowych.

Badani są zrealizowani wyłącznie na jednym panelu. Jednocześnie przestrzegam przed składanymi przez niektórych przedsiębiorców ofertami realizacji badań na tzw. agregatorach paneli, które w praktyce są serwisami łączącymi panele nie tylko w Polsce, ale także w skali międzynarodowej, gdzie „połączonych” może zostać kilkadziesiąt czy nawet kilkaset różnych paneli. Tacy przedsiębiorcy, oferujący przeprowadzenie badania na tzw. agregatorach paneli, są de facto pośrednikami w dostępie do paneli, choć oferują tę usługę jako jeden niezależny podmiot. Należy mieć na uwadze, że to rozwiązanie sztucznie zawyża liczebność unikalnych osób badanych dostępnych w danym kraju, ponieważ powszechne jest zjawisko tzw. współpanelowości – czyli sytuacja, gdy jedna osoba jest zarejestrowana w więcej niż jednym panelu badawczym. Zazwyczaj w jednym panelu ok. 30% (lub więcej) respondentów jest zarejestrowanych w co najmniej jeszcze jednym innym panelu, a czasem w kilku innych panelach. Dlatego przy zastosowaniu agregatorów paneli lub realizacji badania na kilku panelach ta sama osoba (respondent) może wziąć udział kilka razy w tym samym badaniu. Obecnie nie ma technologii, która mogłaby temu skutecznie zapobiegać. Numer IP w ogóle nie gwarantuje unikalności, ze względu na popularność zbiorczych IP, gdzie pod tym samym IP łączy się wiele osób, oraz ze względu na różne IP tej samej osoby, co jest możliwe choćby tylko w sytuacji, gdy osoba ta posiada telefon, tablet, laptop lub komputer podłączone do Internetu za pośrednictwem różnych kart SIM, bezpośrednio lub przez mobilny router, albo gdy z tych samych urządzeń łączy się do różnych sieci WiFi – osoby pragnące zarabiać na udziale w ankietach są tego świadome i celowo mogą łączyć się z różnych IP, jeśli IP podlega weryfikacji. W mojej ocenie, w przypadku korzystania z agregatorów paneli (lub realizacji badania na kilku panelach), podawanie sumy zarejestrowanych osób we wszystkich agregowanych panelach jako łącznej liczby unikalnych osób badanych jest nieuczciwe i stanowi poważne nadużycie nie tylko prawne, ale także metodologiczne.

Panel Ariadna stosuje standardowo następujące procedury kontroli zaangażowania respondentów i jakości udzielanych przez nich odpowiedzi:

- a) **System wynagrodzeń rzeczowych.** Stosujemy nagrody wyłącznie rzeczowe dostarczane usługami kurierskimi, co wymaga podania przez respondenta prawdziwych danych osobowych i adresowych. System wynagrodzeń rzeczowych skutecznie zapobiega stosowaniu botów, czyli nieuczciwemu zarabianiu na wypełnianiu ankiet za pomocą oprogramowania, które rejestruje w panelu fikcyjne osoby i w sposób zautomatyzowany wypełnia ankiety, a następnie transferuje pieniądze, doładowania telefoniczne, kody rabatowe lub inne elektroniczne płatności na konto oszusta

(hakera). Nie jest tajemnicą, że boty stanowią plagę we wszelkich systemach elektronicznego wynagradzania zarejestrowanych adresów e-mail niepodlegających bezpośredniej (osobistej) weryfikacji. Szacuje się, że nawet połowa aktywności w Internecie może być obecnie generowana przez boty. Na panelu Ariadna wypełnianie ankiet przez boty nie jest ani możliwe, ani opłacalne, co ma kluczowe znaczenie dla rzetelności i wiarygodności prowadzonych badań.

- b) **Ochrona przed „przeklikiwaniem” pytań bez czytania** w trakcie udziału w badaniu. System ankietowy posiada zaimplementowany algorytm sprawdzający na bieżąco czasy od wyświetlenia pytania do udzielenia odpowiedzi i w razie wykrycia „przeklikiwania” wymusza zakończenie ankiety, zgodnie ze stosownymi zapisami regulaminu panelu.
- c) **Pytania kontrolne (uwagowe, uważnościowe).** Stosujemy tzw. „pytania pułapki” sprawdzające czytanie treści pytań przez badanych i uważne wypełnianie ankiety. W przypadku udzielenia błędnej odpowiedzi na pytanie uważnościowe, wymuszane jest zakończenie ankiety i jako powód podawany jest odpowiedni zapis w regulaminie panelu. Przykładowe proste pytanie uwagowe może brzmieć: „Ile to jest 2+2?” z opcją wyboru jednej z czterech odpowiedzi lub wpisania cyfry stanowiącej wynik.
- d) **Kontrola logiczna i analiza wariancji.** Prowadzona jest kontrola logiczna odpowiedzi w ankiecie oraz kontrola spójności odpowiedzi na analogiczne pytania w różnych badaniach, a ponadto analiza wzorców i wariancji odpowiedzi.
- e) **Coroczny audyt (certyfikat PKJPA).** Panel Ariadna poddaje się niezależnemu audytowi przeprowadzanemu przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku (OFBOR) i posiada aktualny certyfikat wydawany przez OFBOR w zakresie CAWI. Audyt weryfikuje stosowanie procedur zapewniających wysoką jakość panelu. Standardy i zakres działalności panelu objęty audytem dostępne są pod adresem: <https://www.ofbor.pl/index.php/standardy#pkjpa>
- f) **Analiza czasów wypełniania ankiet post factum** w celu eliminacji ankiet z czasami istotnie krótszymi lub dłuższymi od czasów średnich, w oparciu o analizę outliers.
- g) **Pytania sprawdzające, czy badany ma możliwość zapoznania się z materiałami audio i wideo,** czyli czy rzeczywiście odtwarza prezentowane treści i słucha ścieżki dźwiękowej, jeśli takie występują w ankiecie.
- h) **Karencja terminowa lub tematyczna** na udział w badaniach.
- i) **Pytania sprawdzające spełnianie kryteriów udziału w badaniu** i weryfikujące poprawność doboru próby.

System ankietowy i informatyczny stosowany na Panelu Ariadna to autorski projekt opracowany na potrzeby panelu i stanowiący wyłączną własność Wykonawcy. System jest stale rozwijany i elastycznie dostosowywany do bieżących wymagań i realizowanych projektów, a każda nietypowa funkcjonalność może być szybko doprogramowana i zastosowana w konkretnym badaniu. Ankieta demonstracyjna prezentująca różne rodzaje pytań jest dostępna pod adresem <https://panelariadna.pl/demo>. Wyniki badań są dostarczane w formie opisanej bazy w formacie SPSS lub dowolnym innym formacie wskazanym przez Zleceniodawcę. (Opracowujemy także raporty tabelaryczne z interaktywną analizą istotności różnic w formacie Excel oraz raporty graficzno-opisowe w formacie PowerPoint, jeśli stanowią przedmiot zamówienia). System ankietowy umożliwia bieżący podgląd realizacji badań – Zamawiający może otrzymać link, pod którym może sprawdzać bieżący stan realizacji badania. Infrastruktura Panelu Ariadna składa się z wielu niezależnych serwerów dedykowanych o dużej wydajności. Nad infrastrukturą Panelu Ariadna czuwa profesjonalny Szef Bezpieczeństwa, pełniący także funkcję IODO, w rozumieniu przepisów o ochronie danych osobowych. Baza panelu Ariadna jest zarejestrowana w Urzędzie Ochrony Danych Osobowych.

Każdy uczestnik panelu podlega bezpośredniej weryfikacji i ma zagwarantowaną pełną anonimowość oraz poufność swoich danych osobowych. Rekrutacja uczestników Panelu Ariadna prowadzona jest w

sposób ciągły. Profil społeczno-demograficzny osób zarejestrowanych w Panelu Ariadna pokrywa się z profilem ogółu Polaków w wieku od 15 lat wzwyż. Panel Ariadna szanuje i przestrzega zasady etyczne i regulacje prawne prowadzenia badań opinii i rynku oraz przepisy ochrony danych osobowych RODO.

Naukowe standardy badawcze. Rzetelność i wiarygodność badań realizowanych na Panelu Ariadna potwierdzają liczne listy referencyjne i regularna współpraca z wiodącymi ośrodkami naukowymi i uczelniami wyższymi w Polsce i na świecie. Ariadnie zaufali nie tylko marketerzy i mediowcy, ale także naukowcy. Realizujemy nie tylko konsumenckie badania opinii i rynku, ale także badania ogólnopolskie, sondaże i badania eksperymentalne z zachowaniem wszelkich rygorów niezbędnych w pracy naukowej. W Polsce z Panelem Ariadna współpracują m.in.: Wydział Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego, Instytut Studiów Społecznych UW, Instytut Psychologii Polskiej Akademii Nauk, Instytut Filozofii i Socjologii PAN, Uniwersytet SWPS, Instytut Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego, Instytut Psychologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Centrum Badań Uprzedzeń, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Instytut Psychologii UMCS, Wyższa Szkoła Bankowa, Szkoła Główna Handlowa, Wydział Nauk Ekonomicznych UW, Akademia Leona Koźmińskiego, Uniwersytet Mikołaja Kopernika i wiele innych.

Nadzór merytoryczny. Osobą sprawującą nadzór merytoryczny nad realizacją projektów jest dr Tomasz Baran – partner merytoryczny i prezes zarządu Ogólnopolskiego Panelu Badawczego Ariadna oraz adiunkt w Katedrze Psychologii Biznesu i Innowacji Społecznych na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. Od niemal 30 lat jest związany z branżą badawczą, marketingową i mediową. Współpracował jako kierownik projektu z agencją badawczą Demoskop (obecnie Ipsos), jako partner ds. obsługi klienta w GfK Polonia oraz jako dyrektor ds. obsługi klienta w Pracowni Badań Społecznych (PBS). Pełnił funkcję *market intelligence director*a w GG Network S.A. (MIH Allegro, Naspers). Był członkiem rady nadzorczej oraz rady badania Polskich Badań Internetu (PBI). Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Badania Opinii i Rynku, Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej, Sektorowej Rady ds. Kompetencji Komunikacji Marketingowej oraz grupy roboczej ds. badań w ramach IAB.

Dorobek naukowy jest dostępny w:

a) Google scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=6-vhoPoAAAAJ&hl=pl&oi=ao>

b) ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2922-7551>

/Tomasz Baran/
Prezes Zarządu

Część udzielonych informacji stanowi tajemnicę handlową przedsiębiorstwa i dlatego uprzejmie proszę o uprzedni kontakt i uzyskanie zgody przed ich ewentualnym upublicznieniem.

Wszelkie informacje merytoryczne przedstawione w tym piśmie są objęte prawem autorskim i podlegają ochronie na mocy „Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych” z dnia 4 lutego 1994 r. (tekst ujednolicony: Dz.U. 2006 nr 90 poz. 631). Kopiowanie, przetwarzanie, rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.